

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Chrysomelidae (bladbaggar),
Släkte: *Galeruca*, **Art:** *Galeruca jucunda* (Faldermann, 1837) **Synonymer:** *Galeruca interrupta* var. *oelandica* Boheman, 1849, *Galeruca circumdata* Duftschmid, 1825

Kännetecken

En 6–8 mm lång bladbagge med bred, tillplattad kropp och bakåt utvidgade täckvingar. Täckvingarna har glänsande, sammanhängande längsribbor. Den snarlika och likaledes rödlistade arten *G. interrupta* har ljusare bruna täckvingar med blankt svarta ribbor som är ställvis avbrutna. De två arterna är svårskilda, och har tidigare slagits samman till en.

Utbredning och status

I Nordeuropa är alvarbladbaggen endast känd från Öland och Gotland. Efter 1985 finns det ganska många fynd från Öland, både från Stora Alvaret och olika mindre alvarområden. På Gotland tycks arten däremot ha minskat. Efter 1985 finns bara ett par fynd därifrån. Den svenska förekomsten är starkt isolerad, och utanför Öland och Gotland förekommer arten i Centralasien, Mindre Asien och sydöstra Europa, från Balkanhalvön och Ukraina upp till de sydliga delarna av Österrike, Tjeckien och Polen. Den hör alltså till den grupp av sydösteuropeiska torrmarksorganismer som i Nordeuropa har en isolerad utpost på Öland och Gotland.

Ekologi

Lever i den södra delen av utbredningsområdet på olika arter av malört, bl.a. fältmalört (*A. campestris*). Denna art är vanlig på Ölands och Gotlands torrmarker och den är troligen även hos oss larvens huvudföda. Främst på de allra kargaste hållmarkerna, där jordtäckning saknas eller är ytterst tunt. Någon gång är den även påträffad på alvartorrängar eller på sandmark, vilket verkar vara den vanliga förekomstmiljön i Sydösteuropa. Liksom den närbesläktade renfanebaggen *Galeruca tanacetii* har de fullbildade skalbaggar under torrperioder när övrig vegetation är nedvisnad påträffats ätande på fetknopp (*Sedum* spp.). Detta är dock säkerligen inte den huvudsakliga näringsväxten. De svarta borstiga larverna påträffas under försommaren och förpuppar sig i marken. De fullbildade skalbaggar finner man under högsommaren och eftersommaren, vanligen krypande på marken eller gömda under stenar.

Hot

På Stora Alvaret på Öland är arten ännu relativt vanlig men förekomsten är liten och bladbaggen missgynnas av minskat bete som leder till alvarens och torrmarkernas igenväxning. Detta gäller särskilt på Gotland och på Ölands mindre alvarområden.

Åtgärder

Artens biologi och födoval hos oss bör undersökas närmare. Fortsatt röjning och bete, särskilt på småalvar och andra torrmarker på Öland och Gotland behövs för att förekomstarean inte ska minska ytterligare.

Övrigt

I rödlistan 2005 togs arten upp under arbetsnamnet *Galeruca interrupta* var. *oelandica*, eftersom arttillhörigheten vid denna tillpunkt ej var säkerställd.

Litteratur

Beenen, R. 2002. Revisional notes on *Galeruca* 2 (*Coleoptera*, *Chrysomelidae*). Ent. Bl. 98:21–28.
Ljungberg, H. 2002. Bete, störning och biologisk mångfald i odlingslandskapet – hotade skalbaggar i öländska torrmarker. Länsstyrelsen i Kalmar län, Miljöenheten, meddelande 2002:20.

Författare

Hans-Erik Wanntorp 2005, 2012. © ArtDatabanken, SLU 2012.